

*Ковбатюк М.В., к.е.н., професор,  
професор кафедри теоретичної та прикладної економіки,  
Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ*

*Стрілок О.В.,  
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,  
Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ*

## **ВАЖЛИВІСТЬ ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ**

У сучасних умовах, коли цифрові технології стрімко впроваджуються в різні галузі економіки, все більшого значення набуває необхідність оптимізації бізнес-процесів підприємств для збереження конкурентних переваг серед конкурентів. Це пов'язано з тим, що цифрові технології дозволяють значно прискорювати існуючі процеси на підприємствах, зменшувати витрати на забезпечення їх функціонування.

Бізнес-процеси підприємства – це кроки та види діяльності, необхідні для досягнення конкретної бізнес-цілі, наприклад, виробництва продукту або послуги [1]. Управління бізнес-процесами – це практика виявлення та контролю процесів організації для приведення їх у відповідність до бізнес-цілей у міру розвитку компанії [2]. Як правило, бізнес-цілями підприємства визначають стійкі фінансові показники та організаційну ефективність, перш ніж зосередитися на більш високому зростанні, нових стратегіях та технологічних рішеннях. Але темпи змін в умовах цифровізації економіки призводять до тенденції, коли впровадження цифрових технологій змінює галузеві особливості цих підприємств та підвищує їхню дохідність та вартість. У такому динамічному бізнес-середовищі топ-менеджмент організацій все більше уваги приділяє впровадженню нових методів роботи, можливостей та технологій. Така трансформація для масштабу цілого

підприємства – це досить складне завдання. За дослідженнями McKinsey & Company менше третини трансформацій досягають своїх цілей [3].

На успіх трансформації найбільше впливають:

1. Використання об'єктивної фактологічної бази для визначення можливостей для вдосконалення. Чим ретельніше організація використовує фактичні дані для оцінки максимальної фінансової вигоди від трансформації, тим більше впевненості матимуть керівники у встановленні високих, але реалістичних цілей, які відображають весь потенціал трансформації.

2. Донесення переконливої причини, яка зумовлює необхідність трансформації. Недостатньо представити фінансові показники, керівництво повинно пояснити, в чому саме полягає необхідність для працівників працювати по-іншому. Залучення працівників до процесу трансформації, розвиток їхніх вмінь і навичок, а також зміцнення взаєморозуміння – це способи забезпечити їхню участь у ньому та утримати на належному рівні.

3. Залучення талановитих співробітників компанії до її найважливіших ініціатив. Ця дія підкреслює важливість зв'язку між пріоритетами бізнесу та талановитими співробітниками, створюючи чітке уявлення про те, де в компанії створюється цінність, і хто в організації має здатність створювати цю цінність.

4. Правильний вибір моделі оптимізації бізнес-процесів та забезпечення її функціонування на період трансформації.

На сьогоднішній день досить складно вибрати правильну модель оптимізації бізнес-процесів. Це пов'язано з тим, що існуючі моделі також потребують змін у відповідності з розвитком інформаційних технологій, підвищення вимог підприємств до цих моделей. Наприклад, використання нових технологічних інструментів надає можливість швидше приймати рішення, реагувати на можливості і загрози. Для багатьох організацій п'ятирічний стратегічний план, або навіть трирічний, залишився в минулому. Організації, які колись не мали жорстких обмежень часу на розробку, тестування і впровадження нових ініціатив,

тепер змушені робити це в стислі терміни та в умовах внутрішньої конкуренції за ресурси між десятками і сотнями існуючих (і часто незавершених) ініціатив. У цьому динамічному та швидкоплинному середовищі конкурентну перевагу мають компанії, здатні визначати нові пріоритети та впроваджувати нові бізнес-процеси швидше, ніж їхні конкуренти. Щоб досягти цього, компанії змушені проявляти більшу гнучкість у виборі моделей оптимізації бізнес-процесів. Часто компанії одночасно працюють з декількома моделями, які найбільше підходять, модифікують їх відповідно до власних потреб та особливостей.

Формування моделі оптимізації бізнес-процесів передбачає визначення послідовності та розподілу функцій між різними підрозділами підприємства з метою максимізації ефективності процесів та мінімізації часових і фінансових витрат. При цьому важливо враховувати специфіку діяльності компанії та вимоги клієнтів, щоб забезпечити високу якість продукції та задоволеність клієнтів. Цифрові інструменти та платформи, за умови їх правильного застосування, пропонують новий потужний спосіб прискорити та посилити здатність підприємства до трансформації. Однак, важливо сформулювати власну модель оптимізації бізнес-процесів з використанням сучасних інструментів і засобів, щоб забезпечити успішний трансформаційний перехід в умовах, унікальних для кожної окремої організації.

### **Список використаної літератури:**

1. Ana Lemańska-Majdzik, Małgorzata Okręglicka. Identification of Business Processes in an Enterprise Management. 2.11.2015. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2212567115010114>.
2. Paul Rubens, Thor Olavsrud. What is business process management? The key to enterprise agility. 31.05.2022. URL: <https://www.cio.com/article/230560/what-is-business-process-management-bpm-the-key-to-enterprise-agility.html>.
3. Michael Bucy, Bill Schaninger, Kate Van Akin, Brooke Weddle. Our latest transformations research confirms that success remains elusive and reliant on a holistic approach. Yet some actions are especially predictive of realizing the financial benefits at stake. 7.12.2021. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/people-and-organizational-performance/our-insights/successful-transformations>.